

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΣΕ ΤΥΠΟ

Εκστρατεία Επιθεώρησης Εργοταξίων Ιανουάριος – Μάρτιος 2013

Εργασίες σε Ύψος

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ), κατά την περίοδο Ιανουαρίου – Μαρτίου 2013, όπως και πέρσι, θα διεξάγει ειδική εκστρατεία επιθεωρήσεων των εργοταξίων με στόχο την προστασία των εργαζομένων που διεξάγουν εργασίες σε ύψος.

Οι επιθεωρήσεις που διεξήχθησαν κατά την εκστρατεία του 2012 επικεντρώθηκαν στον έλεγχο της συμμόρφωσης των εργοδοτών με τις διατάξεις της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νομοθεσίας σε σχέση με τα απαιτούμενα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα για την αντιμετώπιση των κινδύνων που ενέχονται στις εργασίες σε ύψος.

Στα πλαίσια της εκστρατείας του 2012 έγινε έλεγχος για να διαπιστωθεί κατά πόσον καθορίζονται μέτρα στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας και εφαρμόζεται ασφαλή μέθοδος εργασίας με βάση τη γραπτή εκτίμηση των κινδύνων. Επίσης, έγινε έλεγχος για να διερευνηθεί αν χρησιμοποιούνται κατάλληλα ικριώματα, κατάλληλες φορητές κλίμακες και κατάλληλος ανυψωτικός εξοπλισμός προσώπων. Επιπρόσθετα, ελέγχθηκε κατά πόσο χρησιμοποιούνται κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ) και αν λαμβάνονται ικανοποιητικά μέτρα για προστασία των ανοιγμάτων και άκρων έναντι πτώσης καθώς και για προστασία από εναέρια ηλεκτροφόρα καλώδια.

Συνολικά, κατά την περίοδο της περσινής εκστρατείας, πραγματοποιήθηκαν **295** επιθεωρήσεις σε αντίστοιχα εργοτάξια. Με βάση τα στοιχεία του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών και του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας εκτιμάται ότι κατά τη διάρκεια της εκστρατείας επιθεωρήθηκε περίπου το 10% του συνολικού αριθμού των ενεργών εργοταξίων παγκύπρια.

Επίσης πραγματοποιήθηκε ενημερωτική συνάντηση με τους Λειτουργούς Ασφάλειας των Οργανισμών και Υπηρεσιών του ευρύτερου Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα που ασχολούνται με τις εργασίες σε ύψος, στην οποία παρουσιάστηκαν καλές πρακτικές για την εκτέλεση εργασιών σε ύψος.

Η ανάλυση των αποτελεσμάτων της εκστρατείας του 2012 κατέδειξε τα ακόλουθα:

- Τα επίπεδα ασφάλειας και υγείας στα εργοτάξια που επιθεωρήθηκαν ήταν βελτιωμένα σε σύγκριση με προηγούμενες χρονιές αλλά υπάρχουν ακόμη αρκετά περιθώρια βελτίωσης.
- Τα επίπεδα ασφάλειας και υγείας στην εργασία των μικρών εργολάβων/υπεργολάβων δεν ήταν ικανοποιητικά.
- Το 47% των εργοταξίων όπου υπήρχαν ικριώματα, δεν υπήρχε διαθέσιμο σχέδιο διαμόρφωσης και οδηγίες συναρμολόγησης/αποσυναρμολόγησης των ικριωμάτων. Επίσης, στο 77% των εργοταξίων αυτών δεν υπήρχαν κατάλληλα και επαρκή παραπέτα και το 35% των ικριωμάτων δεν ήταν στερεωμένα στο κτήριο/κατασκευή με επαρκή και κατάλληλα εξαρτήματα σύμφωνα με το σχέδιο διαμόρφωσης.

- Στο 26% των εργοταξίων όπου χρησιμοποιούσαν φορητές κλίμακες (σκάλες), οι κλίμακες δεν ήταν κατάλληλες ή δεν είχαν επαρκή στερέωση.
- Το 36% των εργοταξίων που επιθεωρήθηκαν και είχαν ανοίγματα ή/και άκρα, αυτά δεν ήταν προστατευμένα για αποφυγή πτώσης.
- Στο 22% των εργοταξίων που επιθεωρήθηκαν οι εργοδοτούμενοι δεν χρησιμοποιούσαν κατάλληλα ΜΑΠ.
- Στο 95% των εργοταξίων που επιθεωρήθηκαν είχαν ληφθεί μέτρα για αποφυγή του κινδύνου ηλεκτροπληξίας.

Οι επιθεωρήσεις που θα διεξαχθούν στα πλαίσια της παρούσας εκστρατείας θα επικεντρωθούν και πάλι στον έλεγχο συμμόρφωσης με τις διατάξεις της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νομοθεσίας και ειδικά σε σχέση με τον καθορισμό στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας της ασφαλούς μεθόδου εργασίας καθώς και των απαιτούμενων προληπτικών και προστατευτικών μέτρων για την αντιμετώπιση των κινδύνων που ενέχονται στις εργασίες σε ύψος.

Για σκοπούς πληροφόρησης επισυνάπτεται ως Παράρτημα Ι **κατάλογος** των σημείων στα οποία θα επικεντρωθεί η εν λόγω εκστρατεία μαζί με τις αντίστοιχες επεξηγήσεις.

Βασικός στόχος της φετινής εκστρατείας είναι η αξιοποίηση και εφαρμογή του Κώδικα Πρακτικής για την Εκτέλεση Εργασιών σε Ύψος ο οποίος αποτελεί ένα πολύ χρήσιμο και βοηθητικό εργαλείο για όσους ασχολούνται με εργασίες σε ύψος και μπορεί να βοηθήσει τους εργοδότες και ιδίως τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις να επιλέγουν και να χρησιμοποιούν σωστά τον εξοπλισμό εργασίας σε ύψος.

Υπενθυμίζεται ότι ο Κώδικας αυτός τέθηκε σε εφαρμογή τον Απρίλιο του 2012 με το «περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Κώδικας Πρακτικής για την Εκτέλεση Εργασιών σε Ύψος) Διάταγμα του 2012» Αρ. Κ.Δ.Π. 131 / 2012. Το πιο πάνω Διάταγμα είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας στη διεύθυνση www.mlsi.gov.cy/dli, στην ενότητα «Νομοθεσία – Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία». Η έγχρωμη έκδοσή του Κώδικα είναι επίσης διαθέσιμη στην ιστοσελίδα αυτή στην ενότητα «Εκδόσεις – Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία».

Επισημαίνεται ότι η εφαρμογή του Κώδικα αποτελεί απόδειξη συμμόρφωσης με τις πρόνοιες της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νομοθεσίας σε σχέση με την εκτέλεση εργασιών σε ύψος.

Για πρόσθετες διευκρινίσεις ή πληροφορίες, μπορείτε να επικοινωνείτε με τους αρμόδιους Λειτουργούς στα τηλ. 22405660 / 22405676.

Εκστρατεία Επιθεώρησης Εργοταξίων
Ιανουάριος – Μάρτιος 2013
Εργασίες σε ύψος

A/A	Σημεία Ελέγχου
A	ΓΕΝΙΚΑ
1	Εφαρμογή κατάλληλης μεθόδου εργασίας με βάση τη γραπτή εκτίμηση
2	Γραπτή εκτίμηση των κινδύνων και καθορισμός μέτρων στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ)
B	ΙΚΡΙΩΜΑΤΑ
3	Χρήση ικριωμάτων σύμφωνα με τα Πρότυπα ή ύπαρξη μελέτης υπολογισμού αντοχής και ευστάθειας
4	Σχέδιο διαμόρφωσης και οδηγίες συναρμολόγησης / αποσυναρμολόγησης του κατασκευαστή ή με βάση την πιο πάνω μελέτη
5	Κατάλληλα δάπεδα, επαρκή κιγκλιδώματα και προστασία στα άκρα
6	Κατάλληλα και επαρκή παραπέτα σε όλα τα δάπεδα εργασίας
7	Κατάλληλα πέλματα και κατάλληλη στήριξη ορθοστατών
8	Ικανοποιητικά και ασφαλή μέσα πρόσβασης
9	Επαρκής στερέωση στο κτήριο
10	Κατάλληλα κινητά ικριώματα
Γ	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ - ΑΚΡΑ
11	Προστασία ανοιγμάτων και άκρων έναντι πτώσης
Δ	ΦΟΡΗΤΕΣ ΚΛΙΜΑΚΕΣ
12	Κατάλληλες φορητές κλίμακες με επαρκή στερέωση
Ε	ΓΕΡΑΝΟΙ
13	Πιστοποιητικό Επιθεώρησης Γερανού τύπου πύργου (Tower Crane)
14	Πιστοποιητικό Επιθεώρησης κινητού Γερανού (Mobile Crane)
ΣΤ	ΖΩΝΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
15	Κατάλληλες Ζώνες Ασφαλείας
Z	ΕΝΑΕΡΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΦΟΡΑ ΚΑΛΩΔΙΑ
16	Επαρκή μέτρα αποφυγής κινδύνου ηλεκτροπληξίας

Επεξήγηση Σημείων Ελέγχου

1. Εάν εφαρμόζεται κατάλληλη μέθοδος εργασίας για τις εργασίες σε ύψος η οποία περιλαμβάνεται στο ΣΑΥ και καθορίζεται με βάση τη γραπτή εκτίμηση των κινδύνων.
2. Εάν υπάρχει το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) στο εργοτάξιο και σ' αυτό καθορίζονται τα συγκεκριμένα μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων που ενέχονται κατά τις εργασίες σε ύψος ανά φάση του έργου και για κάθε δραστηριότητα με βάση τη γραπτή εκτίμηση τους. Τα μέτρα περιλαμβάνουν, ανάλογα με ότι εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση, τον εξοπλισμό, τη μέθοδο εργασίας καθώς και τα οργανωτικά ή/και τεχνικά μέτρα.
3. (i) Εάν τα ικριώματα συνάδουν με τα Κυπριακά ή άλλα ισοδύναμα Πρότυπα:
 - (α) Το πλήρες σύστημα του ικριώματος, δηλαδή τα διάφορα στοιχεία και εξαρτήματα πρέπει να είναι του ίδιου κατασκευαστή και να έχουν σήμανση η οποία δηλώνει το σύστημα του ικριώματος και το πρότυπο με το οποίο συνάδει αυτό, τον κατασκευαστή και τη χρονολογία κατασκευής του.
 - (β) Υπάρχει διαθέσιμο στο εργοτάξιο το εγχειρίδιο του κατασκευαστή το οποίο περιλαμβάνει: τις οδηγίες συναρμολόγησης και αποσυναρμολόγησης καθώς και το σχέδιο διαμόρφωσης.(ii) Στην περίπτωση που δεν ισχύει η παράγραφος 3(i) ελέγχεται εάν είναι διαθέσιμη στο εργοτάξιο η μελέτη υπολογισμού αντοχής και ευστάθειας του ικριώματος υπογραμμένη από Πολιτικό Μηχανικό, εγγεγραμμένο στο ΕΤΕΚ.
 - (iii) Σε κάθε περίπτωση το ικριώμα πρέπει να είναι συναρμολογημένο σύμφωνα με το σχέδιο διαμόρφωσης με επαρκή και κατάλληλα στοιχεία καθώς και εξαρτήματα.
4. Εάν είναι διαθέσιμα στο εργοτάξιο τα ακόλουθα έγγραφα από το εγχειρίδιο του κατασκευαστή για την περίπτωση που ισχύει η παράγραφος 3(i).
 - (α) Οι οδηγίες συναρμολόγησης και αποσυναρμολόγησης του ικριώματος.
 - (β) Το Σχέδιο διαμόρφωσης στο οποίο πρέπει να καθορίζονται, μεταξύ άλλων, τα σημεία σύνδεσης με το κτίριο/κατασκευή.
Στην περίπτωση που ισχύει η παράγραφος 3(ii), δηλαδή το ικριώμα δεν συνάδει με συγκεκριμένο Πρότυπο, τα έγγραφα αυτά πρέπει να ετοιμάζονται από αρμόδιο Μηχανικό σύμφωνα με τη μελέτη υπολογισμού ανοχής και ευστάθειας:
5. Εάν τα δάπεδα καλύπτουν όλο το πλάτος των ικριωμάτων, εάν είναι στερεωμένα ώστε να εμποδίζεται η τυχαία μετακίνηση τους, εάν είναι ομαλά χωρίς υψομετρικές διαφορές και ανωμαλίες και χωρίς επικίνδυνα κενά. Επίσης, εάν τα κιγκλιδώματα δεν έχουν κενό με κατακόρυφη διάσταση μεγαλύτερη από 45 cm. Εάν τα κιγκλιδώματα και τα άλλα μέσα προστασίας των άκρων είναι αυτά που προβλέπει το σχέδιο διαμόρφωσης, είναι ικανοποιητικής αντοχής, στερεωμένα με επάρκεια και εάν είναι τοποθετημένα σε όλα τα ελεύθερα άκρα (stopper) του ικριώματος. Σε περίπτωση που το ικριώμα βρίσκεται σε απόσταση μεγαλύτερη από 30 cm από το κτίριο / την κατασκευή, πρέπει να τοποθετούνται κιγκλιδώματα και στην εσωτερική του πλευρά.
6. Εάν υπάρχουν παραπέτα σε όλα τα δάπεδα εργασίας με ελάχιστο ύψος 0,15 m και είναι στερεωμένα με ασφάλεια πάνω στους ορθοστάτες.
7. Εάν οι ορθοστάτες στηρίζονται σε κατάλληλα πέλματα σύμφωνα με το σχέδιο διαμόρφωσης και εάν τα πέλματα των ορθοστατών στηρίζονται πάνω σε βάσεις από μαδέρια και ομαλό έδαφος ή δάπεδο επαρκούς αντοχής.
8. Εάν υπάρχουν ασφαλείς και σε ικανοποιητικό αριθμό και θέσεις κλίμακες πρόσβασης στα διάφορα επίπεδα των ικριωμάτων ή άλλα ασφαλή μέσα πρόσβασης.
9. Εάν η στερέωση του ικριώματος στο κτίριο/κατασκευή γίνεται με τη χρήση επαρκών και κατάλληλων εξαρτημάτων του κατασκευαστή για την περίπτωση που ισχύει η παράγραφος 3(i).

Στην περίπτωση που ισχύει η παράγραφος 3(ii) πρέπει να υπάρχουν υπολογισμοί από αρμόδιο Μηχανικό που να επιβεβαιώνουν την ανθεκτικότητα και καταλληλότητα των εξαρτημάτων στερέωσης. Τα σημεία στερέωσης πρέπει να είναι τοποθετημένα σύμφωνα με το σχέδιο διαμόρφωσης.

10. Το πάτωμα έδρασης του κινητού ικριώματος πρέπει να είναι λείο, μη ολισθηρό και χωρίς εμπόδια. Όλοι οι τροχοί του ικριώματος πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλες διατάξεις (stopper) για να μπορούν να ακινητοποιηθούν αποτελεσματικά κατά τη διάρκεια της εργασίας, έτσι ώστε να μην είναι δυνατόν να προκληθεί οποιαδήποτε απρόβλεπτη ή μη θεληματική μετακίνηση του ικριώματος. Στις περιπτώσεις που η εξέδρα εργασίας είναι σε ύψος πέραν των 4.5 m το ικριώμα πρέπει να διαθέτει σταθερές βάσεις οι οποίες θα ενεργοποιούνται κατά την χρήση του (δεν επιτρέπεται να στηρίζεται στους τροχούς). Πρέπει να παρέχεται ασφαλής και πρακτική πρόσβαση από το εσωτερικό του ικριώματος (οι κλίμακες θα πρέπει κατά προτίμηση να είναι επικλινείς ή, εάν είναι κάθετες, να έχουν εφοδιαστεί με δακτυλίου ασφαλείας Επίσης, απαραίτητη είναι και η πλευρική προστασία.
11. Εάν τα ανοίγματα στα δάπεδα και στις άλλες οριζόντιες επιφάνειες, στους τοίχους και στις άλλες κατακόρυφες επιφάνειες, στα άκρα δαπέδων και οροφών έχουν κατάλληλα και επαρκή κιγκλιδώματα (ελάχιστο ύψος: 1,10 m και μέγιστη ενδιάμεση απόσταση των οριζόντιων στοιχείων: 0,45 m), παραπέτα ή άλλα ισοδύναμα εμπόδια έναντι πτώσης.
12. Εάν οι φορητές κλίμακες δεν έχουν ελαττώματα, εάν είναι τοποθετημένες με κλίση 1:4, εάν είναι στερεωμένες στη βάση και την κορυφή και εάν το ύψος τους υπερβαίνει τη στάθμη πρόσβασης κατά 1,00 m ή εάν έχουν άλλες διατάξεις που να επιτρέπουν ασφαλή λαβή.
- 13 και 14. Εάν είναι διαθέσιμο το πιστοποιητικό ελέγχου του γερανού τύπου πύργου (tower crane) ή του κινητού γερανού (mobile crane) από αρμόδιο Επιθεωρητή.
15. Όταν δεν μπορούν να εφαρμοστούν μέτρα συλλογικής προστασίας που παρέχουν πλήρη προστασία, να χρησιμοποιούνται ζώνες ασφαλείας οι οποίες πρέπει οπωσδήποτε να φέρουν τους κατάλληλους μηχανισμούς [σχοινιά, ιμάντες προσάρτησης, μηχανισμό απορρόφησης ενέργειας (energy absorber), κρίκοι (γάντζοι) προσάρτησης] με την κατάλληλη σήμανση CE.
16. Εάν: (i) Τα εναέρια ηλεκτροφόρα καλώδια είναι εκτός τάσης ή εάν εκτρέπονται σε ασφαλή απόσταση. Εάν αυτό δεν είναι εφικτό πρέπει να τοποθετούνται μονωτικά φράγματα ή άλλα αποτελεσματικά εμπόδια και σήμανση ώστε να εμποδίζεται η επαφή μηχανημάτων, οχημάτων ή άλλου εξοπλισμού και προσώπων με τα ηλεκτροφόρα καλώδια.
(ii) Τα ικριώματα που βρίσκονται κοντά σε ηλεκτρικούς αγωγούς ή σε ηλεκτρική εγκατάσταση ή/και τοποθετούνται πάνω στην οροφή πολύ ψηλών κτηρίων είναι γειωμένα.